



Majandus- ja  
Kommunikatsiooniministeerium

Meie 20.11.2019 nr 15-1/7086-1

## Üleriigilise planeeringu Eesti 2030+ ülevaatamine

Vastavalt ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seadusele vaadatakse üleriigiline planeering üle 2020. aasta 1. jaanuariks ja ülevaatamise tulemustest teavitatakse Vabariigi Valitsust kuue kuu jooksul peale ülevaate valmimist. Üleriigilise planeeringu ülevaatamisega selgitatakse välja (PlanS § 25):

1. planeeringukohase arengu tulemused ja planeeringu edasise elluviimise võimalused;
2. planeeringu vastavus käesoleva seaduse eesmärgile;
3. planeeringu elluviimisel ilmnenud olulised mõjud majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ja looduskeskkonnale ning oluliste negatiivsete mõjude vähendamise tingimused;
4. uue planeeringu koostamise vajadus;
5. muud planeeringu elluviimisega seotud olulised küsimused.

Üleriigiline planeering Eesti 2030+ on koostatud Eesti ruumilise arengu terviklikuks suunamiseks, et võimaldada asustusstruktuuri ja üleriigiliste taristuvõrgustike arendamist ühtse tasakaalustatud tervikuna. Nii üleriigiline planeering koos elluviimise tegevuskavaga kui ka selle alusel koostatud maakonnaplaneeringud koos tegevuskavadega pakuvad pidepunkte oluliste ruumiotsuste tasakaalustatud ja koordineeritud langetamiseks. Üleriigiline planeering ja tegevuskava vt. <https://planeerimine.ee/ruumiline-planeerimine/yrp/> Kirjale on lisatud üleriigilise planeeringu tegevuskava, mida on täiendatud märkustega elluviimise kohta.

Üleriigilise planeeringu elluviimine toimub suuniste kaudu maakonnaplaneeringute ja omavalitsuste üldplaneeringute koostamiseks ning raamistikuna riigi tasandi valdkondlike arengukavade ja strateegiate parema seostamise võimaldamiseks. Paljud üleriigilises planeeringus käsitletud oluliste tegevuste kavandamine väljub üleriigilise planeeringu tegevuskava raamest ning toimub asjakohaste valdkondlike arengukavadega (regionaalareng, transport, energia, keskkond, kalandus, põllumajandus, maakondlikud arengustrateegiad, kohalike omavalitsuste planeeringud jpt).

2013. aastal algatatud ja vahemikus 2016-2019 kõigis maakondades kehtestatud maakonnaplaneeringud koostati tuginedes üleriigilisele planeeringule, millega on tänase seisuga ka vastav tegevuskava punkt ellu viidud. Seejuures olulisemates valdkondades (nt toimepiirkonnad, asustuse struktuur, teenuste kättesaadavus, roheline võrgustik) koostati planeeringud samadel meetodilistel alustel, et moodustuks Eestis tervikpilt. Maakonnaplaneeringute elluviimise tegevuskavade kaudu tekib täiendav side valdkondlike

arengudokumentidega, kuna tegevuskavades antakse sisend nii riiklike arengudokumentide, maakondlike arengustrateegiatega kui ka kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamisse. Sel viisil toimub üleriigilise planeeringu arengueesmärkide rakendamine maakonnaplaneeringute elluviimise kaudu. Maakonnaplaneeringud vt <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud>

Maakonnaplaneeringute elluviimiseks pidid 2017. aastal ühinemise ja liitumise teel moodustunud kohalikud omavalitsused algatama volikogu valimistele järgneva aasta jooksul uusi ruumisuhteid arvestava üldplaneeringu ning peavad jõudma selle koostamisega kehtestamiseni hiljemalt kolme aasta jooksul pärast algatamist. Praeguseks on kõik ühinenud- ja liitunud kohalikud omavalitsused asunud koostama uut üldplaneeringut. Lisaks nendele koostavad uut üldplaneeringut mitmed kohalikud omavalitsused, kelle piirid haldusreformi käigus ei muutunud. Kõik need kohalikud omavalitsused vajavad planeeringute koostamiseks ajakohast valdkondlikku sisendit. Üldplaneeringute koostamise seis kirjeldus ja skemaatiline kaart seisuga 31.10.19 vt <https://planeerimine.ee/2019/11/kui-kaugele-on-tanaseks-paevaks-joutud-uute-uldplaneeringutega/>

**Ülaltoodud põhjustel on oluline valdkondlike tegevuskavade uuendamisel ruumilise mõjuga tegevuste kavandamisel alusdokumentidena arvesse võtta nii üleriigilises planeeringus kui ka maakonnaplaneeringutes sätestatut.**

Üleriigilise planeeringu tegevuskava vaadati üle ja sellesse tehti muudatusi 2014. aasta septembris. Täna vajab täiendamist ka täpsustatud tegevuskava. Vajadus on ajakohastada olemasolevad ja välja selgitada täiendavad üldised ja valdkondlikud eesmärgid. Analüüsida tuleb ühiskonnas ja keskkonnas toimunud muudatusi ning seda, kas ja kuidas need võivad mõjutada üleriigilise planeeringu elluviimist.

Esialgselt oleme seisukohal, et üleriigilise planeeringu täielik uuendamine ei ole vajalik. Küll aga tuleb langetada otsus selle suhtes, kas ja millisel määral on vajalik planeeringut täpsustada.

Tegevuskava saab koostada ja ellu viia ainult tihedas koostöös asjakohaste ametiasutustega. Muuhulgas on toimunud töhus koostöö Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, mistõttu on lõimimine olnud väga edukas transpordi arengukavasse ja energiamajanduse arengukavasse. Märkimisväärne on, et transpordi arengukava peamine lähtekoht on inimeste liikuvusvajaduse multimodaalne rahuldamine ja rongiliikluse arendamine, mis kattub üleriigilise planeeringu seisukohtadega. Samuti toetab energiamajanduse arengukava üleriigilise planeeringu energiamajanduse eesmäärke.

Soovime sarnast tõhusat koostööd edendada ka teistes ruumilist väljundit omavates valdkondades ning seetõttu **palume infot, kuidas on toimud üleriigilise planeeringu Eesti 2030+ tegevuskava elluviimine teie valdkonnas ning milliste tegevuste kajastamise ja rahastamisvõimaluste väljatoomisega peate vajalikuks tegevuskava täiendada. Lisaks tegevuskavale olete kindlasti teinud ka muid tegevusi, mis seostuvad üleriigilise planeeringu eesmärkidega.** Tegevuskava uuendamine toimub järgmisel aastal, ent kõik ideed on oodatud juba praegu.

Palun täpsustada, mil viisil on konkreetse tegevusega tegeletud ja kirjeldaksite põgusalt muid asjakohaseid arenguid, sealhulgas valdkonna allasutustes. Samuti on oodatud ruumilise arengu ettepanekud, mis tulenevad üleriigilise planeeringu tegevuskavas seni esindamata valdkondade sisendist koostatavasse riigi pikaajalisesse strateegiasse Eesti 2035. Loodame, et rohkem ministeeriume tajub vajadust tegeleda aktiivselt ruumilise arenguga oma valdkonna kontekstis. Näitena võiks nimetada elanikkonna vähenemise ja

vananemisega kohandavate meetmete teemat, kliimamuutustega seotud väljakutseid, sh taastuvenergia kasutamist, teada on ehitusmaavarade planeerimise vajadus jm.

Teen ettepaneku vastavalt oma vastutusvaldkonnale vaadata üle lõppeva perioodi tegevuste täitmine ja perioodi 2021–2030 kavandatud tegevused ja anda sisend 4. detsembriks 2019.

Küsimuste tekkimisel oleme valmis kohtumisteks ja aruteludeks. Palun võtta ühendust planeeringute osakonna juhataja asetäitja Tiit Oidjärvega (tel 611 3151, e-post [tiit.oidjarv@fin.ee](mailto:tiit.oidjarv@fin.ee)).

Lugupidamisega

*(allkirjastatud digitaalselt)*

Kaia Sarnet  
regionaalvaldkonna asekancler

Lisa 1: Üleriigilise planeeringu elluviimise tegevuskava koos täiendustega realiseerimise kohta

Lisaadressaadid:

Kaitseministeerium  
Maaeluministeerium  
Sotsiaalministeerium  
Maa-amet  
Haridus- ja Teadusministeerium  
Eesti Linnade ja Valdade Liit  
MTÜ Harjumaa Omavalitsuste Liit  
Keskkonnaministeerium  
Tallinna Linnavalitsus  
Elering  
Siseministeerium

Andres Levald 6113125  
[Andres.Levald@fin.ee](mailto:Andres.Levald@fin.ee)